
100 ÉVE SZÜLETETT ARÁNYI-ASCHNER GYÖRGY

Arányi Aschner György

Arányi-Aschner György zeneszerző, karmester, oboaművész (1923. március 16., Budapest - 2018. május 24. Graz, Ausztria) Családjában számos muzsikus volt, édesanyja zongoratanárként dolgozott. A Zeneakadémián Kadosa Pál és Pehl András tanítványa volt, Ferencsik Jánosnál tanult vezényelni. A diploma után a fővárosban és Székesfehérváron tanított, de 1967-től már a bécsi Raimundtheater korrepetitoraként dolgozott, két évvel később a Grazi Zeneművészeti Egyetem tanára volt, zeneelméletet, partitúraolvasást és hangszerelést tanított. A Floridai Egyetem díszdoktora volt, nyugdíjazása után Nagyfalván (Mogersdorf), a magyar-osztrák határ mellett élt.

Több mint 500 művet alkotott, köztük 5 szimfóniát, versenyműveket, kamarazenét, kórusműveket, zongoraműveket. Stílusára egyaránt hatott a magyar népzene és az osztrák gyerekdal. Arányi-Aschner így beszélt a komponálásról: "Mindig megpróbáltam a zeneszerzői hajlamomat elfojtani. Csak ha végképp nem megy, akkor ülök le a kottalaphoz. De ha a belső hang megszólal – gyakran éjszaka közepén – azonnal nekiállok."

(BMC)

II.

„LAJTHA PEDAGÓGUSI VÉNÁJA LEGALÁBB OLYAN ERŐS VOLT, MINT A ZENESZERZŐI”

Solymosi-Tari Emőke kérdezte

Arányi-Aschner György zeneszerzőt Lajtha László zeneszerzéséről, a
„42-es cipőről”, és arról, hogy
mitől lesz egy komponista sikeres...

„Lajtha pedagógusi vénája legalább olyan erős volt, mint a
zeneszerzői”. Solymosi-Tari Emőke beszélgetése Arányi-Aschner György
zeneszerzővel

(Parlando 2008/2.)

III.

ARÁNYI-ASCHNER GYÖRGY 85 SZÜLETÉSNAPIJÁRA¹ (2008)

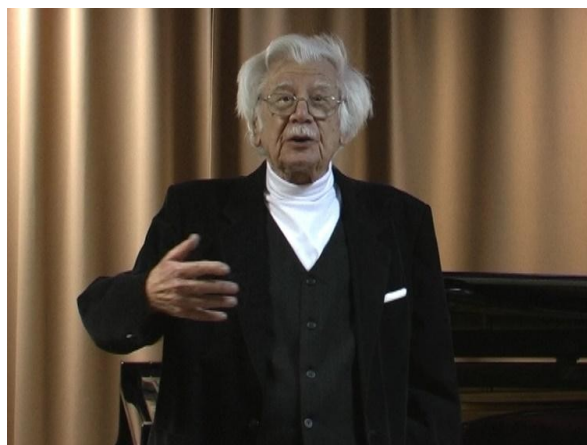
A Magyarországon és Ausztriában – de mondhatjuk, Európában, sőt a tengeren túl is – ismert zeneszerző, Arányi-Aschner György március 16-án töltötte be 85. életévét. Magyar és német nyelvű családban nőtt fel Budapesten. Édesanyja zongoratanárnéként működött, rokonságában több hivatásos és műkedvelő muzsikus volt. Nagybátyja – gyermekkori példaképe – Bartók egyik legkedvesebb tanítványa volt. Zongorát és zeneszerzést Kadosa Pálnál, oboát Pehl Andrásnál végzett a budapesti Zeneakadémián, s Ferencsik Jánosnál tanult vezényelni. Székesfehérváron és Budapesten tanított, ifjúsági zenekart vezetett. Vallásos katolikus szemlélete miatt a kommunisták egyre-másra zaklatták – ezért döntött úgy, hogy elhagyja a hazát. 1967-től a bécsi Raimundtheater korrepetitora lett. 1969-ben kinevezést kapott a Gráci Zeneművészeti Egyetem karmesterképző szakára, ahol zeneelméletet, partitúraolvasást és hangszerelést tanított. A kiváló muzsikust a Floridai Egyetem díszdoktorává avatta. Nyugdíjba vonulása óta a magyar határ mellett, Szentgotthárd szomszédságában, Nagyfalván (Mogersdorfban) él és alkot. Szerzeményeinek száma túl van az ötszázon. Öt szimfóniát, több versenyművet, fúvószenekari műveket, kamarazenét – minden elgondolható összeállításban –, kórusműveket komponált, s a zongorairodalmat is bőségesen gazdagította. Külön érdeme, hogy az ifjúság számára is értékes pedagógiai műveket írt. Stílusát – ha nem is

¹

Radics Éva laudációjának forrása <http://www.belabartok.at>

hagyományos értelemben – de tonálisnak mondhatjuk. Több szerzeményében észrevehetjük a magyar népzene és az osztrák gyermekdalok közeli vagy távoli hatását. Műveiben mindig felfedezhető a tematikus anyag, melynek motívumai továbbfejlesztésre alkalmasak. Harmóniavilágában különféle hangközökre épülő rendszereket használ. Formaművészete a klasszikus zenéből jól ismert feszültség-oldás, ismétlés által a beavatatlan hallgató számára is jól követhető. „Mindig megpróbáltam a zeneszerzői hajlamomat elfojtani. Csak ha végképp nem megy, akkor ülök le a kottalaphoz. De ha a belső hang megszólal – gyakran éjszaka közepén – azonnal nekiállok. A hangjegyeket éppen csak rögzítem, mert úgy hallom, mintha diktálná valaki. Soha semmi sem öncélú: műveimben minden hangnak megvan a maga szerepe, mely szellemi elgondolás eredménye.” – mondta. Gyuri bácsi – aki mindig kész a tréfára, s bármikor szívesen leül a zongorához – most 85 éves. Ha húszat letagadna, azt is elhihetnénk. Kívánjunk neki jó egészséget, s hogy még sokáig leülhessen a kottalaphoz!

IV. EMLÉKEIM GYURI BÁCSIRÓL

Arányi-Aschner György

Arányi-Aschner Györgyöt idős korában ismertem meg, amikor 1995-ben beléptem az Alkotó Muzsikások Társaságába. Életkora szerint akkor 72 éves volt, de habitusa szerint fiatal ember. Mindig valamilyen huncutságot lehetett felfedezni a tekintetében, igazán megőrizte gyermeki lelkületét. Nagyon szeretett játszani, találós kérdéseket feltenni akár idegen embereknek is, pl. utazás közben. Valahogy örök fiatal maradt a hófehér hajával, komolyan

megsértődött, ha valaki át akarta adni a helyét neki egy járművön. Nagyon fontos volt számára a komponálás, de csak olyankor ült le zenét írni, ha ahhoz ihletet érzett. Jól menedzselte, hogy művei viszonylag gyakran megszólaljanak koncerteken. Bár ez Ausztriában sűrűbben megtörténhetett, mint Magyarországon. Grazban tanított, ott is volt lakása, de legtöbbször a mogersdorfi házában tartózkodott. Ez a település Szentgotthárdhoz van nagyon közel a határ túloldalán. Takarítónő pl. Szentgotthárdról járt át hozzá.

Mindig volt bátorsága valami új dologba belevágni. 80 éves kora körül egy automata kis autót vásárolt Franciaországból, amellyel szívesen közlekedett lakóhelye környékén. A kocsit Ödönkének nevezte el. Mesélte, hogy édesapja motorversenyző is volt, valószínűleg tőle örökölte a tehetségét a vezetéshez. Édesanyja zongoratanár volt, így sok zenei élményben részesülhetett. Büszke volt arra, hogy édesanyja testvére, vagyis a nagybátyja volt Bartók egyik kedvenc tanítványa. Weiszhausz Imréről (később az Arma Pál nevet vette fel) olvashatunk Székely Júlia: Bartók tanár úr c. könyvében /Kozmosz könyvek, Budapest, 1978/. Gyuri bácsi a számítógép használatával is megismerkedett, megtanulta az alapismereteket. Korábban rosszul érezte magát, hogy neki nincs e-mail címe, sikerült ezt a kezelést is elsajátítania. A következőképpen fogalmazott: „az e-mail megkímél attól, hogy el kelljen mennem a postára, hogy feladjak egy levelet.” Pedig az előző években sokszor megfordult a postán, nagyon szorgalmas levélíró volt, volt úgy, hogy hetente kettőt is küldött nekem. Mindig részletesen beszámolt arról, mik történtek vele, néha tükörírással jegyzett le valamit, érdekes információkat közölt különböző zeneszerzőkről, rejtvényeket is szerkesztett.

Többször előadtam Arányi-Aschner György zongoraműveit az Alkotó Muzikusok Társasága hangversenyein. A teljesség igénye nélkül: egyszer egy négykezesét játszottuk együtt, a „Nagyfalui fantáziát”-t (2001. 04.18.) Gyermekeknek írt négykezeseit szólaltatták meg tanítványaim 2001. 04. 27-én a XV. kerületi Hubay Jenő Zeneiskolában. A „Három epigrama” 2003.04.23-án szerepelt egy koncert műsorában. Meghallgathattam egy hangversenyt a Bartók Béla Emlékházban, ahol Gyuri bácsi zongorázta egyik darabját. Egy elesés miatti combnyaktörésből is viszonylag hamar felépült. Megőrizte mozgékonyágát és szellemi frissességét. 95. születésnapján még nagy ünnepségen lehetett része Ausztriában, de ezután már csak két hónapot élt. Emlékszem, úgy mesélte születése pillanatát, hogy anyukája nagyon örült, amikor megszületett, még az ég is kiderült, a felhők mögül előbújt a nap.

Szendi Ágnes

V.
VÁLOGATÁS ARÁNYI ASCHNER GYÖRGY MŰVEIBŐL
(Facsimilé, hangfelvételek)

Szereti Ágnesnek szeretettel:

Köszönet-füga
zongorára
*

Dank-Fuge für
Klavier
*

Fuga da ringraziamento
per piano
*

G. Arányi-Aschner

Molto moderato (adagio uomo)
alla breve

p. espr.

poco più f

rit.

pp

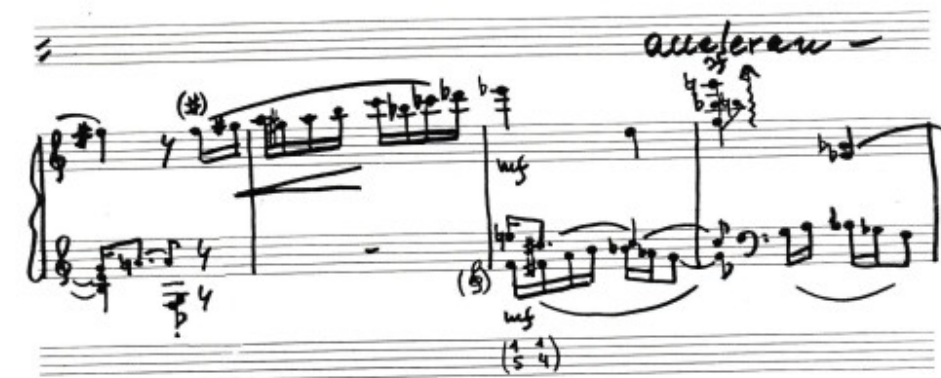
Allegro mod.

Handwritten musical score for the first system. It features a grand staff with treble and bass clefs. The music is in 4/4 time. The first measure has a piano (p) dynamic. The second measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The third measure has a forte (f) dynamic. The fourth measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The fifth measure has a forte (f) dynamic. The sixth measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The seventh measure has a forte (f) dynamic. The eighth measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The piece ends with a double bar line and a 'Ped.' marking.

Handwritten musical score for the second system. It features a grand staff with treble and bass clefs. The music is in 4/4 time. The first measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The second measure has a forte (f) dynamic. The third measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The fourth measure has a forte (f) dynamic. The fifth measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The sixth measure has a forte (f) dynamic. The seventh measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The eighth measure has a forte (f) dynamic. The piece ends with a double bar line and a '2/4' marking.

Handwritten musical score for the third system. It features a grand staff with treble and bass clefs. The music is in 4/4 time. The first measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The second measure has a forte (f) dynamic. The third measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The fourth measure has a forte (f) dynamic. The fifth measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The sixth measure has a forte (f) dynamic. The seventh measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The eighth measure has a forte (f) dynamic. The piece ends with a double bar line.

Handwritten musical score for the fourth system. It features a grand staff with treble and bass clefs. The music is in 4/4 time. The first measure has a piano (p) dynamic. The second measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The third measure has a forte (f) dynamic. The fourth measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The fifth measure has a forte (f) dynamic. The sixth measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The seventh measure has a forte (f) dynamic. The eighth measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. The piece ends with a double bar line.

do - - - - - Sub a tpo

p sub. *sub. rit.*
p molto

mf *sub.*

acceler

poco a poco cres molto (3)

(accel)

(1) (4)

8 *allarg.*

Molto moderato

mf, expr.

(f)

mf, expr.

(f)

All: molto

f

3/4

3/4

4

accelerando

f

2/4

Più allegro

2007
Per.

4 kis zongoradara 6 ♩

4 kleine Klavierstücke

Arányi-Aschner György
Georg Arányi-Aschne

1. Scherzando

p

legato

mp

mf *poco cresc.* *dim* *poco rit*

p a tempo

rit. poco

Andante sostenuto

2.

p legato sempre

This musical score is for a piano and voice piece, marked "Andante sostenuto". It consists of six systems of staves. The piano part is written in treble and bass clefs, while the voice part is in soprano clef. The key signature has one sharp (F#). The score includes various musical notations such as triplets, slurs, and dynamic markings. Fingerings are indicated by numbers 1-5. The piece concludes with a "smorz." (diminuendo) marking.

First system: Piano part has a triplet of eighth notes in the right hand and a single eighth note in the left hand. The voice part enters with a triplet of eighth notes.

Second system: Continues the piano accompaniment with triplets and slurs.

Third system: The voice part has a "(sopra)" marking above it. The piano part continues with triplets.

Fourth system: The voice part has a "(sopra)" marking above it. The piano part continues with triplets.

Fifth system: The voice part has a "(sopra)" marking above it. The piano part continues with triplets.

Sixth system: The voice part has a "(sopra)" marking above it. The piano part continues with triplets. The piece ends with a "smorz." marking.

Allegretto.

3.

 mf

5

2

$$mf$$
 f

inf poco accel.

 f *marcato*

Allegro ben ritmico

4.

mf legato

*

F

Erzsébetvárosi Közösségi Ház
Budapest VII. kerület Wesselényi utca 17.
2008. december 7. vasárnap

SZERETETTELJES MEGHÍVÓ

ARÁNYI-ASCHNER GYÖRGY

**ZENESZERZŐ
JUBILEUMI SZERZŐI ESTJÉRE**

„A zeneszerzőt és a közreműködő művészeket örömmel töltené el, ha Önt a helyszínen üdvözölhetnék.
Modern, de dallamos zenét szerető ismerőseit is hozza magával!”

Arányi

A HANGVERSENY MŰSORA

1. B.A.C.H. fantázia zongorára	Szendi Ágnes
2. 3 kis darab fuvolára és zongorára	Csizmadia Katalin, Szendi Ágnes
3. Harsonadarab	Zwickl Ágoston
4. Gyászdal a bölcső felett	Ramocsa Lili
5. Két hangversenydarab zongorára	A szerző
6. „Reviczky” zenei költemény gordonkára és hárfára	Vályi Csilla, Arányi Nagy Zsuzsanna
7. Önvallomás.....fuvola szóló	Csizmadia Katalin
8. 12 éjszakai párbeszéd (hárfá és zongora)	Arányi Nagy Zsuzsanna, Pless Attila
9. Sírfelirat (hárfá)	Borka Hanna
10. Zongoraszonáta egy tételben	A szerző

Földes Imre beszélget a zeneszerzővel 85. születésnapja alkalmából.

Konferál: Kiss Tünde

A műsort támogatták: Molnár Antal Zeneiskola
Erzsébetvárosi Közösségi Ház
VII. kerület Művelődési Bizottsága

Arányi-Aschner György: Gyászdal a bölcső felett (2:56)

Ramocsa Lili (hárfá)

Arányi-Aschner György 70. születésnapjára rendezett koncert az Erzsébetvárosi
Közösségi Házban.
(2008)

Georg Arányi-Aschner: Ein kleiner Walzer (gespielt von Lanner & Stosiek)
(3:19)

von Eduard von Lanner (zongora és Tobias Stosiek (cselló)
Florentinersaal / Palais Meran der Kunstuniversität Graz.
26.01.2019

Szerkesztette: Szendi Ágnes